

فهرست منابع موجود در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران درباره ابو ریحان بیرونی

۱	کتاب فارسی	
۱۰	نسخه خطی	
۱۱	چاپ سنگی	
۱۱	پایان نامه	
۱۲	اسناد	
۱۲	مقاله	

کتاب فارسی

ردیف	عنوان	نویسنده	سال نشر	انتشارات
۱	احوال و اثار ابو ریحان بیرونی	صفا، ذبیح الله، ۱۲۹۰	تهران [ ]	وزارت کل فرهنگ و هنر - اداره کل نگارش
۲	نجوم به روایت بیرونی (تلخیص و بازنویسی کتاب التفہیم لاوائل صناعه التجیم اثر ابو ریحان محمد بن احمد بیرونی [ ]	قیطرانی، ولی	۱۳۸۴	اهل قلم

۳	مجموعه مقالات همایش بزرگداشت ابوریحان بیرونی (دانشگاه داکا)	همایش بزرگداشت ابوریحان بیرونی (دکا: ۲۰۱۴)	۲۰۱۴=۱۳۹۳ م	بنیاد ابوریحان بیرونی
.۴	عره الزيجات	بیجانند بنارسی، سده ۵ ق	۱۹۷۳ م	- جامعه السند - المجتمع العلمي السندي
.۵	دو رساله درباره آثار علوی مشتمل بر ۱. الرساله السنجریه فى الكائنات العنصریه تالیف زین الدین عمر بن سهلان ساوجی، ۲. رساله آثار علوی تالیف شرف الدین محمد مسعودی مروزی		۱۳۳۷	فرهنگ ایران زمین
.۶	سیرت فلسفی...		۱۳۱۵	طبعه مهر
.۷	ابوریحان بیرونی	معتضد تهرانی، خسرو، ۱۳۲۱ -	۱۳۷۰	شرکت توسعه کتابخانه های ایران
.۸	کارنامه بیرونی (کتابشناسی و فهرست آثار)	بیرونی، ابوریحان محمد بن احمد، ۳۶۲ - ۴۴۰ ق.	]۱۳۵۲	وزارت فرهنگ و هنر
.۹	کتابشناسی توصیفی ابوریحان بیرونی	نصر، حسین، ۱۳۱۲ -	۱۳۵۲	شورای عالی فرهنگ و هنر
.۱۰	کتابشناسی ابوریحان بیرونی	سعیدخان، احمد	]۱۳۵۲	شورای عالی فرهنگ و هنر
.۱۱	ابوریحان بیرونی	دھقانی، محمد، ۱۳۴۴ -	۱۳۹۷	نشر نی
.۱۲	زندگینامه ابوریحان بیرونی	حکیمیان، ابوالفتح، ۲۴۸۶ -	۱۳۵۲	بین
.۱۳	اندیشمند و انسان ابوریحان بیرونی	نجفی، محمد محدی، ۱۳۲۵ -	]۱۳۵۲	نشر اندیشه
.۱۴	احوال و آثار ابوریحان بیرونی	صفا، ذبیح الله، ۱۳۷۸ - ۱۲۹۰	۱۳۷۶	وزارت فرهنگ و هنر

دانشگاه تهران	۱۳۶۶	بیرونی، ابوریحان محمدبن احمد، ۳۶۲ – ۴۴۰ ق	فهرست کتابهای رازی و نامهای کتابهای بیرونی	.۱۵
بوستان کتاب	۱۳۸۸	مقیمی، غلامحسن، – ۱۳۴۳	اندیشه سیاسی ابوریحان بیرونی	.۱۶
امیر کبیر	۱۳۹۰	ولایتی، علی‌اکبر، – ۱۳۲۴	ابوریحان بیرونی	.۱۷
کتابهای جیبی	۱۳۸۵	کرامتی، یونس، – ۱۳۴۹	ابوریحان بیرونی	.۱۸
دانشگاه تهران	۱۳۶۶	بیرونی، ابوریحان محمدبن احمد، ۳۶۲ – ۴۴۰ ق	فهرست کتابهای رازی و نامهای کتابهای بیرونی	.۱۹
طوبی نصف جهان	]۱۳۵۳	همائی، جلال الدین، .۱۳۵۹ – ۱۲۷۸	ابوریحان بیرونی، اختراعات واکتشافات وفن نجوم	.۲۰
وزرات فرهنگ – اداره کل نگارش	۱۳۲۴	دهخدا، علی‌اکبر، .۱۳۳۴ – ۱۲۵۸	شرح حال نابغه شهر ایران ابوریحان محمدبن احمدخوارزمی بیرونی	.۲۱
شفق	]۱۳۶۰	مهدی پور، علی اکبر، –	ابوریحان بیرونی در مطبوعات جهان، برگزیده مقالات دانشنمندان	.۲۲
داغستان آزادیمی، دپشتودانکشاف او تقویمی ریاست	۱۳۵۲	برنی، حسن	ابوریحان البیرونی	.۲۳
مرکز نشر دانشگاهی	۱۳۷۴	قربانی، ابوالقاسم، .۱۳۸۰ – ۱۲۹۰	تحقيقی در آثار ریاضی ابوریحان بیرونی، (تحریری نوین از بیرونی (نامه)	.۲۴
[نیا]	[تا]	نصر، حسین، ۱۳۱۲ – چاپخانه: وزار	ابوریحان بیرونی	.۲۵
کتابخانه خیام بشرط مترجم	۱۳۲۱	ترجمه آثار باقیه ابوریحان بیرونی باضافه حواشی و مقداری از ساقطات کتاب		.۲۶

خیام	۱۳۲۱	بیرونی، ابوریحان محمدبن احمد، متوفی ۴۴۰ ق.	ترجمه آثارالباقيه ابوریحان بیرونی	.۲۷
وزارت فرهنگ	۱۳۲۴	دهخدا، علیاکبر، .۱۲۵۸ - ۱۳۳۴	شرح حال نابغه شهیر ایران ابوریحان محمد بن احمد خوارزمی بیرونی	.۲۸
وزارت معارف دولت جمهوری افغانستان	۱۳۵۲	خان، احمد سعید	کتابشناسی ...ابوریحان محمدبن احمدالبیرونی	.۲۹
دانشگاه اصفهان	۱۹۷۳/۱۳۵۲	کریمی، غلامرضا	صوت ابی الرحان ، آوای ابوریحان ، باللغتين العربية والفارسية	.۳۰
شورای عالی فرهنگ و هنر	]۱۳۵۲		بررسیهای درباره ابوریحان بیرونی بمناسبت هزاره ولادت او	.۳۱
افغانستان آکادیمی ، دپنیتوانکشاف او تقویمی ریاست	۱۳۵۲	ابوریحان البیرونی	مجموعه مقالات ، پیامها و راپونهای	.۳۲
انتشارات مدرسه	۱۳۸۰	معتمدی، اسفندیار، - ۱۳۱۷	ابوریحان و ریحانه	.۳۳
کتابخانه بزرگ حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی(ره)	۱۳۸۱		فهرست نسخه های خطی فارسی گنجینه انسستیتوی شرقشناسی ابوریحان بیرونی - تاشکند(بخش اول از جلد دوم-تصوف)	.۳۴
طرح نو	۱۳۷۴	از کائی، پرویز	ابوریحان بیرونی (افکار و آراء)	.۳۵
شورای عالی فرهنگ و هنر	]۱۳۵۳		یادنامه بیرونی ، الف مجموعه سخنرانیهای فارسی	.۳۶
بنیاد نیکوکاری نوریانی	۱۳۵۲	امام، محمد کاظم	ترجمه احوال و فهرست آثارابوریحان بیرونی ، ۳۶۲ - ۴۴۰ هجری	.۳۷
وزارت فرهنگ و هنر	-۱۳۵۲	شابی، علی	زندگینامه بیرونی	.۳۸

شورای عالی فرهنگ و هنر	۱۳۵۳	- ۱۲۹۹ کیا، صادق،	واژه های گویشی ایران درنوشته های بیرونی	.۳۹
ابوریحان بیرونی	۱۳۷۸	نویل، آدام م	خواص بتن	.۴۰
شورای عالی فرهنگ و هنر	]۱۳۵۲	بیرونی، ابوریحان محمد بن احمد، ۳۶۲ - ۴۴۰ ق.	ابوریحان بیرونی و ابن سینا . الاسئله والاجوبه ، به انضمام پاسخهای درباره و دفاع ابوسعید معصومی از ابن سینا	.۴۱
نجمه زندگی	۱۳۸۲	معتمدی، اسفندیار، - ۱۳۱۷	پرسش های ابوریحان و پاسخهای ابن سینا	.۴۲
منشور سمیر	۱۳۹۵	بیگ پور، کوروش، - ۱۳۵۸	فهرست دستنویس های ابوریحان محمد بن احمد بیرونی (۳۶۲ - ۴۴۰ ق.) در کتابخانه های ایران و برخی کشورهای جهان	.۴۳
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۳۸۱		ابوریحان، فارابی، هایده گر (پنج مقاله)	.۴۴
دانشگاه ابوریحان بیرونی	۱۳۵۸	سیف، علی اکبر، - ۱۳۲۰	روانشناسی یادگیری و تدریس،(روانشناسی تربیتی)	.۴۵
دانشگاه ابوریحان بیرونی	۱۳۶۰	مهتدی، نادره، - ۱۳۱۱	فیزیولژی روانی	.۴۶
مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران	۱۳۷۱		فهرست کتابهای رازی و نامهای کتابهای بیرونی	.۴۷
دانشگاه تهران	۱۳۴۲	- ۱۳۱۲ نصر، حسین،	نظرمنظرکران اسلامی درباره طبیعت، خلاصه ای از آراء اخوان صفا و بیرونی و ابن سینا راجع به جهان.	.۴۸
افغانستان آکادیمی	۱۳۵۲	خیرخواه، محمد	البیرونی وهند، مجموعه مقالات	.۴۹

انجمن تاريخ وادب				
انجمن جامی	[١٨٧٦]	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	الاثار الباقيه عن القرون الخالية	.٥٠
بروكهاوس [١]	[١٨٧٦]	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، متوفی ٤٤٠ ق.	الاثار الباقيه عن القرون الخالية	.٥١
اوتو هاروسوبیتز	م ١٩٢٢	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	الاثار الباقيه عن القرون الخالية	.٥٢
دایره المعارف العثمانیه	/ ١٣٦٧ م ١٩٤٨	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، - ٤٤٠ ق.	رسائل البيرونی	.٥٣
دایره المعارف العثمانیه	١٣٧٣- ١٣٧٥ .١٩	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	القانون المسعودی	.٥٤
بین	تاریخ مقدمه [١٣٣٤]	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	ترجمه تحقيق مللهند، قسمت فلسفه	.٥٥
ابن سینا	١٣٥٢	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	ترجمه ماللهند "قسمت فلسفه"	.٥٦
موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی	- ١٣٦٢	بيرونی، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	تحقيق ماللهند	.٥٧

انجمن آثار ملي	[٢٥٣٥]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	تحرير استخراج الاوتار	.٥٨
انتشارات اداره كل نگارش	١٣٢٤		شرح حال نابغة شهير ايران ابوريحان محمد بن احمد خوارزمي بيروني	.٥٩
ابن سينا	[١٣٥٢]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	ترجمه آثار الباقيه	.٦٠
انجمن آثار ملي	[١٣٥٢]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	...التفهيم لاوائل صناعه النجيم	.٦١
دانشگاه تهران	[١٣٥٢]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	تحديد نهايات الاماكن بتصحيح مسافات المساكين	.٦٢
مركز نشر دانشگاهي	-١٣٧٠	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	كتاب الصيدنه في الطب	.٦٣
مدرسه عالي کاخ دانش	[١٣٥٣]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	ترجمه كتاب الجماهير في معرفه الجواهر ، ترجمه قسمت دوم فلزات	.٦٤
دانشگاه تهران	[١٣٥٢]	بيروني، ابوريحان محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق	تحديد نهايهات الاماكن لتصحيح مسافات المساكين	.٦٥
اميركبير	١٣٨٩	ابوريحان بيروني، محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	آثار الباقيه	.٦٦
فردوس	١٣٩٠	ابوريحان بيروني، محمدبن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ ق.	آثار الباقيه عن القرون الخالية	.٦٧

مجلس دائرة ال معارف - العثمانية - باعانه وزاره المعارف	/ ١٣٧٧ م ١٩٥٨	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	...تحقيق ماللهند، من مقوله مقبوله في العقل او مرذوله	.٦٨
مجله معهد المخطوطات العربيه	.١٣٨١ م ١٩٦٢	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	تحديد نهايات الاماكن بتصحيح مسافات المساكن	.٦٩
چاپخانه مجلس	١٣١٨ - ١٣١٦	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	...التفهيم لاوائل صناعه النجيم	.٧٠
پژوهشگاه علوم انساني و مطالعات فرهنگي	١٣٧٩	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	پاتانجلی	.٧١
اوتو هاروسويتز	م ١٩٢٥	ابوريحان بيروني، محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	...ابي الريحان محمد بن احمد البيروني في التحقيق ما للهند من مقوله مقبوله في العقل او مرذوله	.٧٢
دارالكتب العلميه	= ١٤٢٠ م ٢٠٠	ابوريحان بيروني، محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	الآثار الباقيه عن القرون الخالية	.٧٣
شركة انتشاراتى علمى و فرهنگي	١٣٧٤	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	الجماهر في الجوادر	.٧٤
ميراث مكتوب	١٣٨٠	بيروني، ابوريحان محمد بن احمد، ٣٦٢ - ٤٤٠ .ق.	الآثار الباقيه عن القرون الخالية	.٧٥
پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات	١٣٩٥	بخشنده، مجتبى، - ١٣٥٥	روش شناسى و روشن تحقيق دانشمندان بر جسته ايراني (بيروني و ابن سينا)	.٧٦

فرهنگستان زبان و ادب فارسی؛ آثار	۱۳۸۳	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	الصیدنه فی الطب (داروشناسی در پزشکی)	.۷۷
افست	۱۳۵۸	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	صیدنه	.۷۸
دانشگاه شهید بهشتی	]۱۳۸۷	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	صیدنه	.۷۹
میراث مكتوب	۱۳۸۹	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	راشیکات الهند (تناسب نزد هندیان)	.۸۰
سفیر اردھال	۱۳۹۲	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	التفہیم لاوائل صناعه التنجیم	.۸۱
نشر نی	۱۳۹۲	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	آثار باقیه (از مردمان گذشته)	.۸۲
ناظم الاشعه	بی تا]	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	صفه المعموره علی البیرونی	.۸۳
منشور سمير	.۱۳۹۴	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	استیعاب الوجه الممکنه فی صنعت الاصطراط	.۸۴
منشور سمير	۱۳۹۵	ابویریحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲-۴۴۰ق.	آثار الباقيه عن القرون الخالية	.۸۵
دهخدا	۱۳۴۵	-۱۳۱۲، نصر، حسین،	نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت	.۸۶
دانشگاه تهران	۱۳۴۲	-۱۳۱۲، نصر، حسین،	نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت، خلاصه ای از آراء اخوان صفا و بیرونی و ابن سینا راجع به جهان	.۸۷

نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت	.۸۸	نصر، حسین، -۱۳۱۲	[۱۳۵۹]	شرکت سهامی خوارزمی
الصید نه	.۸۹	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، ۳۶۲ - ۴۰۵ ق.	م ۱۹۷۳	همد رد الوطنیه
صیدنه	.۹۰	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، ۳۶۲ - ۴۰۵ ق.	[۱۳۵۲]	شورای عالی فرهنگ و هنر، مرکز مطالعات و هماهنگی [۱]
رساله فی فهرست کتب محمد بن زکریاء الرازی	.۹۱	ابویحان بیرونی، محمدبن احمد، ۳۶۲ - ۴۰۵ ق.	م ۱۹۳۶	القلم
استخراج الاوتاری الدائمه ، بخواص الخط المنحنی فيها	.۹۲	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، ۳۶۲ - ۴۰۵ ق.	[۱۹۶۵] م .	الموسسه المصريه العامه للتاليف و الابناء و النشر
التفسیم لاوائل صناعه التنجیم	.۹۳	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، ۴۰۵ ق. متوفی	[.] ت ب	مکتبه المثنی [۱]
ترجمه یک فصل از آثار الباقیه به قلم [علیقلی] اعتضاد السلطنه و علی محمد اصفهانی	.۹۴	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، ۳۶۲ - ۴۰۵ ق.	[۱۳۵۲]	انجمن آثار ملی
ترجمه یک فصل از آثار الباقیه به قلم [علیقلی] اعتضاد السلطنه و علی محمد اصفهانی	.۹۵	بیرونی، ابویحان محمدبن احمد، - ۴۰۵ ق.	[۱۳۵۲]	انجمن آثار ملی

نسخه خطی

ردیف	عنوان	تاریخ نشر	شماره نسخه
.۱	القانون المسعودی	پایان ع ۵۳۱/۱ و خواند	ادبیات عکسی ۷۱
.۲	رساله فی الاسطرلاب	ربیع ۱۲۸۵ درش ۱ و	۲/۱۹۷۱

۳۷۲۲	روز سه شنبه ۲۵ رمضان	التقديم لـأوائل صناعه التجيم	۳
۴/۹۲۰۵		بندی به فارسی در تسویه البيوت	۴.
۱/۵۱۵ الهیات	نzdیک به پایان ع ۷/۲	كتاب الاستیعاب فی علم الاسطراپ	۵
۱/۳۴۱۵ الهیات	پایان ع ۷۹۱/۲	كتاب الاستیعاب فی معرفه الاسطراپ	۶
۴۷۹	نzdیک ۳۸۳	مجمل	۷

چاپ سنگی

عنوان	پدیدآور	تاریخ نشر	انتشارات	شماره نسخه
البيرونی	برنی، حسن	۱۳۴۶ = م ۱۹۲۷	به اهتمام محمد مقتدى خان شروانی	۲۱۰۵B/

پایان نامه

ردیف	عنوان	نویسنده	سال نشر	انتشارات
۱	ابوريحان بيرونى	راميار، مينو	۱۳۴۲	دانشكده ادبيات و علوم انسانی
۲	روش مقایسه در علوم اجتماعی و بررسی آن در آثار ابوریحان بیرونی	مهندیان، مرتضی	۱۳۷۴	دانشكده علوم اجتماعی
۳	مبحث رویت هلال در قانون مسعودی	Shirazi Haji Mirri Ha, Hossein	۱۳۸۸	الهیات و معارف اسلامی -- تاریخ علم
۴	تحلیل روش ابوریحان بیرونی در محاسبه تسییر اویرایش انتقادی، ترجمه و تحلیل تطبیقی باب پنجم از مقاله یازدهم قانون	روح اللهی، حسین	۱۳۸۶	معاونت پژوهشی

			مسعودی و باب «شناخت تسبیرات» مقالید علم الهیئة	
--	--	--	---	--

اسناد

ردیف	عنوان	تاریخ نشر	انتشارات	شماره سند
.۱	هزارمین سال ولادت ابوالیحان بیرونی	بی‌تا	وزارت فرهنگ و هنر، اداره کل نگارش	۵۸۳م
.۲	بیرونی درباره ارتفاع خورشید و سایه‌ها؛ بمناسبت هزاره ابوالیحان بیرونی	۱۳۵۲	دانشگاه آریامهر، دفتر روابط عمومی و انتشارات	۱۴۱۱۸م
.۳	شرح حال ابوالیحان بیرونی دانشمند بزرگ ایرانی بمناسبت هزارمین سال تولد	۱۳۵۲	فرهنگ و هنر فارس، اداره کل	۵۸۶م

مقاله

ردیف	عنوان	پدیدآور	تاریخ نشر
۱	دو رساله در اسطر لاب از ابوالیحان بیرونی	پویان رضوانی	1399
۲	عدالت از منظر ابوالیحان بیرونی	حامد اکبری	1397
۳	جایگاه رساله ابدال الادویه رازی در سنت داروشناسی و داروسازی دوره اسلامی	یونس کرامتی	1392
۴	عطرشناسی در سنت داروشناسی دوره اسلامی از سده سوم تا نهم قمری	یونس کرامتی	1399
۵	چگونه علماء را قدردانی میکردند؟	عبدالحی حبیبی	۱۳۲۷

۱۳۳۱	مولانا ابوالکلام آزاد	ابوریحان بیرونی و جغرافیای عالم	۶
۱۹۴۷	پرس مدیکال	ابوریحان بیرونی و دانش پزشکی	۷
۱۳۲۷	سعید نفیسی	ابوالریحان بیرونی	۸